

कृमिशङ्ख (कृमि + शङ्ख) m. das in einer Muschel lebende Thier (जी-
वशङ्ख) RĀGĀN. im ÇKDr.

कृमिशत्रु (कृमि + शत्रु) m. Name einer gegen Würmer angewendeten
Pflanze, *Erythrina fulgens Hortul.* (रक्तपुष्पक, vulg. पालितामादार),
ÇABDAK. im ÇKDr. कृमिशत्रु = विटङ्ग RATNAM. im ÇKDr.

कृमिशात्रव (कृमि + शात्र) m. *Acacia farnesiana Willd.* ÇABDAK. im
ÇKDr.

कृमिशुक्ति (कृमि + शुक्ति) f. eine zweischalige Muschel (झलशुक्ति) RĀ-
GĀN. im ÇKDr. Genauer wohl: das in einer solchen Muschel lebende
Thier.

कृमिशैल (कृमि + शैल) m. Ameisenhaufen TRIK. 2, 1, 18. Auch शैलक
m. ÇABDAK. im ÇKDr. — Vgl. कृमिपर्वत.

कृमिसरारी (कृमि + सार) f. ein best. giftiges Insect SUÇR. 2, 288, 4.

कृमिसेन (कृमि + सेना) m. N. pr. eines Jaksha BURN. Intr. 431. fg.

कृमिकृ (कृमि + कृ) f. N. einer gegen Würmer angewendeten Pflanze
(s. विटङ्ग) RĀGĀN. im ÇKDr. unter विटङ्ग.

कृमीलक (von कृमि) m. eine Art Bohne (s. वनमुद्ग) RĀGĀN. im ÇKDr.

कृमीश (कृमि + श) m. N. pr. einer Hölle VP. 207. 208.

कृमुक m. ein best. Baum ÇAT. Br. 6, 6, 2, 11. कृमुकशकल KAUC. 28.
MAHIDH. zu VS. 11, 70. — Vgl. कर्मुक und क्रमुक.

कृन् DHĀTUP. 13, 89. P. 3, 1, 80 ist unter 1. कर् gestellt worden; bei
4. कर् hätte neben कृ und कृ in Klammern auch कृव erwähnt werden
können. Der Auslaut in der Wurzel hat nicht die geringste Berechti-
gung.

कृवि m. Weberstuhl Uṇ. 4, 57. — Vgl. क्रवि.

कृश (von कर्ष) P. 8, 2, 53. VOP. 26, 101. 1) adj. f. मृ; compar. कृशीयेत्,
superl. कृशिष्ठ PAT. zu P. 6, 4, 161. VOP. 7, 59. a) abgemagert, hager,
schlank, schwächlich, kränklich H. 449. यो रूधस्य चोदितः यः कृशस्य
RV. 2, 12, 6. अन्नकामाय चरेते कृशाय 10, 117, 3. घृन्धस्य चित्रासत्या कृश-
स्य चिष्वामिदाङ्गभिषजा रूतस्य चित् 39, 3, 40, 8. 8, 64, 8. येन कृशं वा-
जयति येन ह्रिन्वत्यातुरम् AV. 6, 104, 2. ÇAT. Br. 1, 6, 4, 4. पशु 3, 8, 4, 3.
KAUC. 10. KĀND. UP. 4, 4, 5. N. 19, 12. बालवृद्धकृशातुराः M. 4, 184. उप-
वासकृश 11, 195. कृशडर्बलान् MBH. 13, 3179. Hit. I, 196. स्थूलकृशौ नरौ
SUÇR. 1, 53, 17. 129, 16. 207, 16. 2, 444, 1. अतिकृश 1, 53, 6. कृशा MBH. 4,
519. 13, 3364. N. 2, 2. 12, 85. 13, 22. 16, 8. कृशोदर ÇIK. 38. कृशोदरी
ÇAUT. 31. अल्पतराकारकृशीकृततनु KATHĀS. 24, 135. कृश als Beiw. von
Çiva MBH. 12, 10365. 14, 194. ebenso कृशनाश die Schwächlichen ver-
nichtend 12, 10365. — b) dünn, schwach, unbedeutend, dürftig AK. 3, 2,
11. H. 1427. तारत्नीणतया च लोष्टकृशं जीर्णं वा कर्म्यं भवेत् MĀKĀH. 47,
3. मित्रम् M. 7, 208. तत्रैव चैव सर्वं च ब्राह्मणं च बहुश्रुतम् । नावमन्येत
चै भूक्षुः कृशानपि कदा च न ॥ 4, 135. MBH. 13, 5034. न पाच्यः कृशधनः
BHARTṢ. 2, 61. तव मुचरितं नूनं प्रतनु कृशेन विभाव्यते फलेन ÇIK. 138,
v. l. कृशवृत्ति MBH. 13, 3180. R. 4, 21, 19. MĀRK. P. 7, 20. सो ऽस्मद्विधानो
प्रणयैः कृशीकृतः arm gemacht MĀKĀH. 19, 13. — 2) m. N. pr. eines
Mannes VĀLAKH. 3, 10. 10, 3. eines Nāga MBH. 1, 2152. eines ṛshi 1682.
fgg. 13, 1764. Verfassers von VĀLAKH. 6. RV. ANUKR. Ind. St. 1, 293, N. 2.

कृशक s. कर्शकिय.

कृशेणु (कृश + गो) adj. der mageres Vieh hat AV. 4, 15, 6.

II. Theil.

कृशता (von कृश) f. Magerkeit MBH. 2, 1933. SUÇR. 2, 514, 6. Sin. D.
78, 3.

कृशव (wie eben) n. dass. SUÇR. 2, 72, 8. PĀNĀT. I, 301.

कृशन 1) n. Perle oder Perlmutter: देवानामस्थि कृशनं बभूव AV. 10,
1, 7. अर्भिवत् कृशनैर्विश्वेयमास्थादथं सविता RV. 1, 35, 4. अमि श्यावं न
कृशनेभिर्गन्धं नन्त्रेभिः पितरौ वामपिंशन् 10, 68, 1. Nach NAIGH. 1, 2 =
Gold, nach 3, 7 = रूप Form, Gestalt. — 2) adj. margaritifor: स नौ दि-
रायजाः शङ्खः कृशनः पावकंसः AV. 4, 10, 1, 3; vgl. KAUC. 58. — Vgl.
उर्ध्वकृशन und कर्शन.

कृशनैवत् (von कृशन) adj. mit Perlen geschmückt, von Rossen RV.
1, 126, 4.

कृशर्निन् (wie eben) adj. dass. RV. 7, 18, 23.

कृशर s. कसर.

कृशला f. Haupthaar ÇABDAK. im ÇKDr.

कृशशाख (कृश + शाखा) m. N. einer Pflanze (s. पर्वट) RĀGĀN. im ÇKDr.

कृशाकु v. l. für कृशानु im gaṇa गोपदादि zu P. 5, 2, 62. m. 1) heating.
— 2) grieving WILS.

कृशान (कृश + घन Auge) m. Spinne WILS.

कृशाङ्ग (कृश + अङ्ग) 1) adj. f. ṛ abgemagerten, hageren Körpers MBH.
1, 2475. PĀNĀT. III, 178. DHĀRTAS. 83, 4. von Çiva MBH. 12, 10365. —
2) f. ṛ N. einer Pflanze (s. प्रियङ्गु) ÇABDAK. im ÇKDr.

कृशानु Uṇ. 4, 2. 1) scheint ein lobendes Beiw. des Bogenschützen zu
sein (viell. von कर्ष = कर्षः arcum bene tendens, gewöhnlich mit अस्तर्
Schütze verbunden, wohl aber auch für sich allein und wie ein N. pr.
gebraucht. Unter dem spannenden (zielenden) Schützen ist ein Wesen
göttlicher Art mit dem Blitzgeschoss, vielleicht Rudra, verstanden.
welches insbes. als Wächter des himmlischen Soma gilt und seinen
Pfeil nach dem Falken schießt, der den Trank vom Himmel holt. स
(श्येनः) मध आ पुवते वेविज्ञान इत्कृशानोरस्तुर्मनसाक् वि-युषा RV. 9, 77.
2. अथ कृत्तिष्यो कृशानुरस्ता मनसा भुरण्यन् 4, 27, 3. या मर्त्याय प्रति-
धीयमानमित्कृशानोरस्तुरमनामुत्तययः 1, 133, 2. कृशानुमस्तृत्तिष्यं मधस्य
आ रुद्रं रुद्रेषु रुद्रियं कृवामहे 10, 64, 8. तस्या अनुविमृष्य कृशानुः नोमपा-
लः सव्यस्य पदो नवमच्छिदत् AIT. Br. 3, 26. VS. 4, 27. — 2) auf Agni
übertragen VS. 5, 32. ÇĀNKH. Çu. 6, 12, 3. Später überh. Feuer (vgl. कर्शनः)
AK. 1, 1, 4, 50. H. 1098. SUÇR. 2, 428, 6. BHARTṢ. 2, 67. RAGH. 2, 19. 7, 21.
10, 75. KUMĀRAS. 1, 52. — 3) m. N. einer Pflanze, welcher auch andere
Namen des Feuers zukommen (s. अग्नि), *Plumbago zeylanica* Lin. (चि-
त्रक), RĀGĀN. im ÇKDr. — 4) N. pr. eines Schützen RV. 1, 112, 21.

कृशानुक adj. das Wort कृशानु enthaltend (von einem Adhaja oder
Anuvāka) gaṇa गोपदादि zu P. 5, 2, 62.

कृशानुरेतम् (कृ + रे) m. ein Bein. Çiva's AK. 1, 1, 4, 28.

कृशाश्व (कृश + अश्व) m. N. pr. verschiedener Männer MBH. 2, 328. 4.
1769. HARIV. 708. R. 1, 23, 12. 13. 28, 31. VP. 119. 123. 334. 362. BHĀG. P.
6, 6, 2. 9, 2, 34. 35. 6, 23. LIA. I, Anh. v. N. 7. VI. XVI. xci. N. pr. eines
Verfassers von Vorschriften für Tänzer oder Schauspieler P. 4, 3. 111.
Davon कृशाश्विन् m. pl. die Schüler des Kṛçāçva ebend. (vgl. 4, 2, 66);
unter den Synonymen von Schauspieler AK. 2, 10, 12. H. 329. — Vgl.
अकृशाश्व.